

Programme

September 06 12:00

კრისტოფ ბარატი – ვიოლინო

იოჰან სებასტიან ბახი

პარტიტა სოლო ვიოლინოსათვის No. 3 მი მაჟორი, BWV 1006

Preludio

Loure

Gavotte en Rondeau

Menuets I & II

Bourrée

Gigue

პარტიტა სოლო ვიოლინოსათვის No. 1 სი მინორი, BWV 1002

Allemanda - Double

Corrente - Double: Presto

Sarabande - Double

Tempo di Borea - Double

პარტიტა სოლო ვიოლინოსათვის No. 2 რე მინორი, BWV 1004

Allemanda

Corrente

Sarabanda

Giga

Ciaccona

Kristóf Baráti – Violin

Johann Sebastian Bach

Partita for Solo Violin No. 3 E Major, BWV 1006

Preludio

Loure

Gavotte en Rondeau

Menuets I & II

Bourrée

Gigue

Partita for Solo Violin No. 1 in B Minor, BWV 1002

Allemanda - Double

Corrente - Double: Presto

Sarabande - Double

Tempo di Borea - Double

Partita for Solo Violin No. 2 in D Minor, BWV 1004

Allemanda

Corrente

Sarabanda

Giga

Ciaccona

1774 წელს კარლ ფილიპ ემანუელ ბახმა მამამისზე საუბრისას განაცხადა: „ის ახალგაზრდობიდან საკმაოდ ხანდაზმულ ასაკამდე ვიოლინოზე სუფთად და შთამბეჭდავად უკრავდა და ამგვარად ორკესტრით უკეთეს ფორმში ინარჩუნებდა; გაცილებით უკეთ, ვიდრე ამას კლავსინოზე შეძლებდა. მას ბოლომდე ესმოდა ყველა სიმებიანი ინსტრუმენტის შესაძლებლობები“. იოჰან სებასტიან ბახის მიერ სიმებიანი საკრავებისთვის შექმნილი რეპერტუარის ერთ-ერთი უდავო მწვერვალი სოლო ვიოლინოსთვის დანერგილი ექვსი თხზულებაა - სამი მათგანი ცნობილია სონატების სახელით და სამი მოიხსენიება პარტიტებად.

ბახის ექვსი სონატა და პარტიტა სოლო ვიოლინოსთვის, BWV 1001-1006, სავიოლინო რეპერტუარის ქვაკუთხედაა. დაინერა ისინი დაახლოებით 1720 წელს, როდესაც ბახი კიოტენში კაპელმისტერად მსახურობდა. ციკლი ბახის თითქმის ლახავს ვიოლინოს შესაძლებლობების საზღვრებს და მას ვიოლინოზე დაკვრის ხელოვნება ახალ მწვერვალზე აყვავებს. სონატები ოთხნაწილიანია, კომპოზიტორი მიჰყვება ბაროკოს „სონატა და კიეზას“ (საცეკვის სონატის) სტრუქტურას - ექსპრესიული ნელი და უფრო, ცოცხალი ფეგა, მელიოდური ნელი ნაწილი და უფრო მსუბუქი, სწრაფი ფინალი. რაც შეეხება პარტიტებს, ისინი შექმნილია „სონატა და კამერას“ (კამერული სონატა) ფორმით. თითოეული მათგანი წარმოადგენს საცეკვაო ნომრებისგან შემდგარ სიუიტას, თუმცა ვხვდებით ცეკვასთან კავშირში არმყოფ ნაწილებსაც. პარტიტები ცნობილია თავიანთი ტექნიკური მოთხოვნებითა და ექსპრესიული სიღრმით, რისი დამსახურებითაც შემსრულებელს საშუალება ეძლევა, მოახდინოს როგორც ინსტრუმენტის ფლობის, ისე ნაწარმოების ინტერპრეტირების უნარის დემონსტრირება.

1750 წელს, ბახის გარდაცვალების შემდეგ სონატები და პარტიტები სოლო ვიოლინოსთვის მივიწყდას მიეცა. ვინაიდან ნაწარმოებები მხოლოდ ვიოლინოსთვის იყო განკუთვნილი, ითვლებოდა, რომ მათი ექსპრესიული პოტენციალი შეზღუდულია. ფელიქს მენდელსონმა და რობერტ შუმანმა სონატებსა და პარტიტებს საფორტეპიანო პარტიების კი დაუმატეს, რათა ისინი თავიანთი დროის კომპოზიტორისათვის უფრო მიმზიდველი გახდებოდათ. თუმცა, მე-19 საუკუნის ბოლოს დიდმა მევიოლინემ იოზეფ იოახიმმა დაიწყო მათი შესრულება სოლო ვიოლინოზე და ბახის შედევრებმა თანდათან მორიგე სათანადო აღიარება. დღეს სონატები და პარტიტები ყველა მევიოლინის რეპერტუარის განუყოფელი და აუცილებელი ნაწილია. როგორც გერმანელი მევიოლინე იულია ფიშერი ამბობს, „თუ არ მოგწონს ბახის მუსიკა სოლო ვიოლინოსათვის, ძალიან ძნელია, იყო მევიოლინე“.

იოჰან სებასტიან ბახი

პარტიტა სოლო ვიოლინოსათვის No. 3 მი მაჟორი, BWV 1006

მესამე პარტიტა სადღესასწაულო და ვირტუოზული ნაწარმოებია, მისი ნაწილები კი ნათელი და ენერგიული პასაჟებითაა აღსავსე. პარტიტა იწყება ცნობილი პრელოდით - ცოცხალი და კაშკაშა პიესით, რომელიც როგორც მევიოლინეების, ისე მსმენელთა დიდი მოწონებით სარგებლობს. სიუიტა გრძელდება ელეგანტური და მხნე საცეკვაო ნომრებით - ლური, გავოტი რონდოს სტილში, ორი მენუეტი, ბურე და ჟიგა. ბახი ტექნიკურ ბრწყინვალებას ოსტატურად უხამებს ექსპრესიულ შარმს, რის შედეგადაც იბადება ტექნიკური თვალსაზრისით გამოწვევი, მაგრამ დასაკრავად საოცრად ხასიათოვან ნაწარმოები.

იოჰან სებასტიან ბახი

პარტიტა სოლო ვიოლინოსათვის No. 1 სი მინორი, BWV 1002

პირველი პარტიტა ღრმად გამომსახველი და რთულად სტრუქტურირებული ნაწარმოებია. მას ორიგინალური ფორმა აქვს: თითოეულ საცეკვაო ნაწილს მოსდევს დუბლი - ვარიაცია, რომელიც იმავე პარამონიულ სტრუქტურას უფრო რთულად ამუშავებს. ამრიგად, ალემანდას მოჰყვება მისი დუბლი და იგივე ხდება კურანტას, სარაბანდას და ტემპო დი ბორეას შემთხვევებში. პარტიტაში ვლინდება ვარიაციების წერის ბახისეული ოსტატობა - დუბლები ციკვებს უნარჩუნებენ ხასიათს მიუხედავად იმისა, რომ მათ კონტრაპუნქტული და რიტმული თვალსაზრისით გართულებულ მრეებს უმატებენ.

იოჰან სებასტიან ბახი

პარტიტა სოლო ვიოლინოსათვის No. 2 რე მინორი, BWV 1004

მეორე პარტიტა, თამამად შეიძლება ითქვას, სამიდან ყველაზე ღრმა და ემოციურად ინტენსიურია. ის ცნობილია თავისი ფინალური ნაწილით, მონუმენტური ჩაკონით, რომელიც სავიოლინო ლიტერატურის ერთ-ერთ უდიდეს მიღწევად ითვლება. პარტიტა იწყება ოთხი საცეკვაო ნომრით - ალემანდა, კურანტა, სარაბანდა და ჟიგა. ემოციური ინტენსივობა და ტექნიკური სირთულე თანდათან ხანგრძლივად იკუმინაციას ჩაჰკონში აწვდის. სანტოლივობით კულმინაციას მკლავს ალანგის ერთად აღებულს ალემატება. მის საფუძველს წარმოადგენს ოთხბაქტიანი და სამწილადი აკორდული თანმიმდევრობა, რომელიც 64-ჯერ მეორდება, მას კი ზედ ედება მელიოდური ხაზის ვარიაციები. დიდმა მევიოლინემ იეჰუდი მენუჰინმა ჩაკონის უდიდეს ნაგებობად მოიხსენია. ამოცნილაც, შემსრულებლისგან ის ვიოლინოს უმაღლეს დონეზე ფლობასა და ნაწარმოების კონცეფციის ღრმად ჩანვადომის უნარს მოითხოვს.

ამ დროს საქართველოში...

ქართული სავიოლინო სკოლის ფუძემდებელია ანდრია ყარაშვილი (1857-1925). პირველმა ქართველმა პროფესონალმა მევიოლინემ ჯერ კიდევ მოწაფეობისას თავისი ხელით დაამზადა ვიოლინო. ის სწავლობდა სანქტ-პეტერბურგისა და ვარშავის კონსერვატორიებში. 1893 წელს დაბრუნდა საქართველოში, 1900 წელს კი ჩამოაყალიბა პირველი ქართული სიმებიანი კვარტეტი. 1920 წლიდან გარდაცვალებამდე ის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის პედაგოგი გახლდათ.

In 1774, Carl Philipp Emanuel Bach recalled of his father: "From his youth up to fairly old age he played the violin purely and penetratingly and thus kept the orchestra in best order, much better than he could have done from the harpsichord. He understood completely the possibilities of all stringed instruments." One of the undisputed highlights of Johann Sebastian Bach's compositions for string instruments is the collection of six pieces for solo violin - three known as sonatas and three referred to as partitas. Bach's six Sonatas and Partitas for Solo Violin, BWV 1001-1006, are cornerstone works in the violin repertoire. Composed around 1720 during Bach's tenure as Kapellmeister in Köthen, these pieces demonstrate his mastery of polyphonic writing for a single instrument, pushing the limits of the violin's capabilities. The Sonatas follow a four-movement framework that reflects the Baroque sonata da chiesa (or "church sonata") design, consisting of an expressive slow movement, a lively fugue, a melodious slow movement, and a lighter, faster final movement. As for Partitas, they mirror the structure of the sonata da camera (the "chamber sonata"). Each of them is a suite of dance movements, with some movements that are not dance-related. The Partitas are renowned for their technical demands and expressive depth, making them a testament to both the performer's skill and interpretative insight. The Sonatas and Partitas for Solo Violin slipped into obscurity following Bach's death in 1750. Because these pieces featured only the violin, they were perceived as stark and limited in their expressive potential. Felix Mendelssohn and Robert Schumann even added piano parts to the sonatas and partitas, intending to make them more appealing to the tastes of their time. However, in the late 19th century, the great violinist Joseph Joachim began performing them solo in recitals and they gradually gained proper recognition. Today, they are essential pieces for every concert violinist. As the German violinist Julia Fischer has stated, "If you don't like Bach's solo violin music, it's very hard to be a violinist."

Johann Sebastian Bach

Partita for Solo Violin No. 3 E Major, BWV 1006

Partita No. 3 is a jubilant and virtuosic work, filled with bright and energetic movements. It opens with the famous Preludio, a lively and effervescent piece that has become a favourite among violinists and audiences alike. The suite continues with dance movements that are both elegant and spirited, including the Loure, Gavotte en Rondeau, Menuets I & II, Bourrée, and Gigue. This Partita exemplifies Bach's ability to blend technical brilliance with expressive charm, creating a work that is both challenging and delightful to perform.

Johann Sebastian Bach

Partita for Solo Violin No. 1 in B Minor, BWV 1002

Partita No. 1 is a deeply expressive and intricately structured work. It features a unique format where each dance movement is followed by a "Double" - a variation that explores the same harmonic structure with increased complexity. The movements include Allemanda and its Double, Corrente and its Double, Sarabande and its Double, and Tempo di Borea and its Double. This Partita showcases Bach's genius in creating variations that maintain the character of the original dances while adding layers of contrapuntal and rhythmic intricacy.

Johann Sebastian Bach

Partita for Solo Violin No. 2 in D Minor, BWV 1004

Partita No. 2 is perhaps the most profound and emotionally powerful of the three. It is famous for its final movement, the Ciaccona, a monumental chaconne that stands as one of the greatest achievements in solo violin literature. The Partita opens with four dance movements - Allemanda, Corrente, Sarabanda, and Giga - each of which builds in intensity and complexity. Chaconne is longer than the previous four movements combined. It is built on a four-bar ground bass in triple time which is repeated 64 times, with a melodic line and its variations built upon it. According to the famous violinist Yehudi Menuhin, Chaconne is "the greatest structure for solo violin that exists." It is a tour de force of technical mastery and emotional depth, demanding extraordinary skill and interpretative insight from the performer.

Meanwhile in Georgia...

The founder of the Georgian violin school is Andria Karashvili (1857-1925). The first professional Georgian violinist made a violin with his own hands while still a child. He studied at the conservatories of Saint Petersburg and Warsaw. In 1893, he returned to Georgia, and in 1900, he formed the first Georgian string quartet. From 1920 until his death, he was a teacher at the Tbilisi State Conservatoire.

პროგრამის შესახებ

ტექსტის ავტორი ნინო ჟვანია

Programme Notes

by Nino Jvania

TSINANDALI FESTIVAL

Aug 31 2024

6TH EDITION Sep 8